SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2916

av Jesper Skalberg Karlsson m.fl. (M)

Effektivare upphandling för ett starkare Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om ett proportionalitetskrav ska införas i upphandlingslagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja kvaliteten i offentliga upphandlingar, t.ex. genom specialdomstolar för upphandling, metodstöd för kommuner och regioner samt förbättrad insamling och tillgängliggörande av upphandlingsdata, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner och andra offentliga aktörer ska vara skyldiga att tillgängliggöra en förteckning över de företag och organisationer som är upphandlade leverantörer, samt vilka avtal som ingåtts, i syfte att stärka transparensen och möjliggöra granskning av hur offentliga medel används, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Genom att använda de offentliga utgifterna effektivare och effektivisera offentliga upphandlingar kan resurser frigöras som sedan kan användas för att stärka ekonomin för hårt arbetande svenskar och genomföra nödvändiga reformer. Den tidigare moderatledda regeringen har tillsatt en Slöserikommission vars uppdrag är att se över

utgifterna för den statliga förvaltningen. Kommissionen ska ge förslag på omprioriteringar som kan göras inom statens utgifter.

Varje år upphandlar offentlig sektor för ungefär 900 miljarder kronor. Dessa offentliga inköp motsvarar närmare 20 procent av BNP. Omfattningen förpliktigar att upphandlingarna fungerar väl och är effektiva.

För att minska orimliga krav i upphandlingar som inte står i proportion till den enskilda upphandlingens mål och omfattning bör det ses över om ett proportionalitetskrav likt det som finns i Nederländerna också ska införas i Sverige. Det bör även övervägas om specialdomstolar för upphandling liknande de som finns i våra grannländer bör införas för att bidra till höjd upphandlingskompetens.

Det bör därtill erbjudas metodstöd och standarder till kommuner och regioner för att höja kvaliteten i upphandlingarna. Ett exempel på ett sådant stöd kan vara checklistor över viktiga beståndsdelar i kravställandet vid komplicerade upphandlingar av digitala system. Slutligen bör det ses över hur data från upphandlingar bättre kan samlas och tillgängliggöras så att effektiviteten kan fortsätta att öka.

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Anna af Sillén (M)

Crister Carlsson (M)

Elise Ryder Wikén (M)

Edmir Mehmeti (M)